

Faaborg-Midtfyn vinder Byplan-prisen 2026

Med udviklingsstrategien Sammen om Faaborg har Faaborg-Midtfyn Kommune gennem næsten 20 år vist, hvordan målrettet og stedsspecifik planlægning kan skabe ny udvikling. Ved at bygge videre på byens egne kvaliteter frem for at følge standardmodeller har kommunen nu sikret sig Byplanprisen 2026.

Af **Hannah Lund,**
projektleder, Dansk Byplanlaboratorium

> Jeg er jo så heldig at være borgmester nu, men i virkelig-heden burde der stå en kæmpe flok lokale aktører heroppe: det lokale erhvervsliv, borgere og vores foreninger.

'Ovinderen af Byplanprisen 2026 er ... **trommehvirvel** ... Faaborg-Midtfyn Kommune med udviklingsstrategien Sammen om Faaborg." På Byplanmødet blev årets Byplanpris overrakt af Julie Reinau og Mathias Nordby til Faaborg-Midtfyns borgmester, Anstina Krogh, der med stor jubel modtog prisen, mens klapsalver og tonerne fra Carl Nielsens Fynsk Forår, Allegro Molto, fyldte salen.

Byudvikling på egne præmisser

Med Sammen om Faaborg har kommunen gennem næsten 20 år arbejdet målrettet med at skabe ny udvikling i byen med afsæt i dens eksisterende kvaliteter. En indsats, som Byplanprisens jury fremhæver for både sit mod og sin vedholdenhed. Udgangspunktet var en by, hvor funktioner og arbejdspladser, der gennem generationer havde været med til at definere byen som købstad, forsvandt, bl.a. som følge af kommunesammenlægningen i 2007. I stedet for at forsøge at genskabe eller erstatte det tabte med en generisk vækststrategi har kommunen arbejdet med spørgsmålet:

Hvad er det, Faaborg allerede rummer, og hvordan kan disse kvaliteter danne grundlag for en ny udvikling?

Den historiske bykerne, havnen, landskabet, kunsten og øhavet er alle kvaliteter, der har dannet afsæt for byens videre udvikling. Det er interessant i en tid, hvor mange kommuner er under et stærkt pres for at skabe vækst ved at tiltrække investeringer og boliger, og hvor planlægningen derfor let kan komme til at følge de samme modeller på tværs af byer. Faaborg har i stedet insisteret på at understøtte en udvikling, hvor nye tiltag skal passe ind i og styrke den fortælling, der allerede findes i byen.



Faaborg Havnebad. FOTO: CREO ARKITEKTER A/S

Det ses blandt andet i udviklingen af Faaborg Havn. Hvor havneområder ofte udvikles med nye, attraktivt beliggende boliger som et af de primære greb, har Faaborg valgt en anden vej. Her er fokus i højere grad på at bygge videre på de eksisterende kvaliteter og skabe nye funktioner og forbindelser i samspil med disse. Havnebadet, der tiltrækker byens borgere i badekåber året rundt, er ét eksempel. Arbejdet med den tidligere slagteribygning og nye aktiviteter inden for blandt andet madproduktion, iværksætteri og kultur er et andet, og det nye museum, Øhavsmuseet, er et tredje eksempel.

Det kræver mod at prioritere på den måde.

For kommunen handler planlægning ikke alene om at være attraktiv for de investorer, der kommer til byen, men også om at kunne vælge til og fra ud fra en langsigtet ambition for byens kvalitet og udvikling. I den forstand bliver stedsspecificiteten selve grundlaget for de beslutninger, der træffes.

En stolt borgmester

Udviklingen er resultatet af en fælles indsats, og det var også borgmester Anstina Kroghs pointe, da hun med et kæmpe smil modtog prisen på scenen:

"Jeg er jo så heldig at være borgmester nu, men i virkeligheden burde der stå en kæmpe flok lokale aktører heroppe: det lokale erhvervsliv, borgere og vores foreninger. Faaborg-Midtfyn Kommune har været på en spændende rejse gennem de sidste 20 år. Nu oplever vi en kæmpestor lyst til at investere i byen. Vi har fået en masse kulturbegivenheder, og der er utrolig mange mennesker, der besøger vores by. Tusind tak til alle dem, der fik Faaborg til at finde modet igen."

De var med i kapløbet om Byplanprisen 2026

Byplanprisen 2026 havde tre stærke kandidater, der hver især viser, hvordan ambitiøs planlægning kan skabe nye kvaliteter i vores byer og landskaber. Ud over vinderen var Haderslev Kommune med Jomfrustiprojektet og Kolding Kommune med sin arkitekturpolitik nomineret til prisen.

Jomfrustien i Haderslev

Jomfrustiprojektet viser, hvordan en konkret klimaudfordring kan blive afsæt for at skabe nye bymæssige kvaliteter. Gennem et tæt samarbejde mellem kommune, forsyningsselskab, erhvervsliv, rådgivere og borgere er et trafikpræget industriområde mellem den historiske bymidte og havnen blevet omdannet til et grønt bystrøg med regnvandshåndtering, rekreative opholdsmuligheder og nye forbindelser.

Kolding Kommunes arkitekturpolitik

Med princippet "bevar eller forklar" sætter Kolding Kommune fokus på at bevare og videreudvikle de eksisterende bygninger, byrum og landskaber. Arkitekturpolitikken gør ambitionen konkret gennem pejlemærker, dialogværktøjer og eksempler, der skal skabe et fælles sprog for arkitektonisk kvalitet blandt politikere, forvaltning, borgere, bygherrer og rådgivere.

Fakta om Byplanprisen

Byplanprisen blev stiftet i 1996 af Arkitektforeningen og Dansk Byplanlaboratorium. Juryen består af fem fageksperter udpeget af Dansk Byplanlaboratorium, Arkitektforeningen og Foreningen af Byplanlæggere:

- **Lisbet Wolters,** udpeget af Dansk Byplanlaboratorium
- **Mathias Nordby,** udpeget af Dansk Byplanlaboratorium
- **Elisabeth Jeppesen,** udpeget af Foreningen af Byplanlæggere
- **Sven Koefoed-Hansen,** udpeget af Akademisk Arkitektforening
- **Julie Reinau,** udpeget af Akademisk Arkitektforening